

Hakkâri İli ve Çevresinde 25.1.2005 Tarihinde Meydana Gelen Deprem Afeti Hakkında Kanun Tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ile Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/990)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı: B.02.0.KKG.0.10/101-1074/1047

7.3.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 7.3.2005 tarihinde kararlaştırılan "Hakkâri İli ve Çevresinde 25.1.2005 Tarihinde Meydana Gelen Deprem Afeti Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GENEL GEREKÇE

25.1.2005 tarihinde Hakkâri İli ve çevresinde meydana gelen deprem afetinin etkilediği; il, ilçe ve beldelerin belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan "kırsal" alanlardaki afetzedelere ait yıkık-ağır ve orta hasar görmüş konut, işyeri ve ahırlara ilişkin hasarların karşılanmasına yönelik hizmetler Bakanlığımızca 7269 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülmektedir.

Bununla birlikte aynı yöredeki belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan yıkık-ağır ve orta hasar görmüş konut ve işyeri sahibi afetzedelere mevcut mevzuat çerçevesinde Bakanlığımızca herhangi bir yardım yapılamamaktadır.

Bölge halkının ekonomik güçlerinin depremin meydana getirdiği kayıpları karşılamaya yetmemesi sebebiyle, Anayasa'da ifadesini bulan sosyal devlet ilkesi de gözetilerek, bölge halkının ekonomik ve sosyal bakımdan daha fazla mağdur olmalarının önüne geçilmesi, konutları yıkılanların açıkta kalmamaları, bu arada işyeri yıkılanların mağduriyetlerinin giderilmesi, bölgede ekonomik ve sosyal hayatın normal şekilde devamının sağlanması için, kanuni düzenleme yapılması zarureti hâsıl olmuştur.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1.- Maddede, 25.1.2005 tarihinde Hakkâri İli ve çevresinde meydana gelen deprem afeti nedeniyle, belediye ve mücavir alan sınırları içindeki yıkık-ağır hasarlı konut ve işyeri sahibi afetzedeler için konut ve işyeri yaptırılması, orta hasarlı konut ve işyeri sahibi afetzedelere onarım ve güçlendirme kredisi verilmesi amaçlanmıştır, bu işler için gerekli kaynağın ne şekilde sağlanacağı düzenlenerek, Kanunun uygulanmasına ilişkin esas ve usulleri düzenleyen yönetmeliğin yapılmasında Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yetki verilmiştir.

Madde 2.- Maddede, afetzedeler için yaptırılacak konut ve işyerlerine ilişkin arsaların temini hususu düzenlenmiştir.

Madde 3.- Maddede, bu Kanunun 2 nci maddesi ile elde edilen arsa ve arazilerle yeniden inşa edilecek ve onarılacak alt ve üst yapılarla ilgili işlemlerin her türlü vergi, resim, harç, fon, pay, vb. muaf olması amaçlanmıştır; yapılacak işlerin yılı içinde tamamlanarak afetzedelere teslim edilebilmesi için de, bu madde kapsamındaki işler 4734 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılmıştır.

Madde 4.- Yürürlük maddesidir.

Madde 5.- Yürütme maddesidir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Esas No.: 1/990
Karar No.: 65

17.3.2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başbakanlıkça 7.3.2005 tarihinde TBMM Başkanlığına sunulan, Başkanlığınızca 10.3.2005 tarihinde Komisyonumuza tali olarak havale edilen "Hakkâri İli ve Çevresinde 25.1.2005 Tarihinde Meydana Gelen Deprem Afeti Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 17.3.2005 tarihli 30 uncu Birleşiminde Bayındırlık ve İskân ve Maliye Bakanlıkları temsilcilerinin katılımları ile incelenip görüşüldü.

Tasarı ve gerekçesi incelendiğinde;

25.1.2005 tarihinde Hakkâri İli ve çevresinde meydana gelen deprem afetinin etkilediği; il, ilçe ve beldelelerin belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan "kırsal" alanlardaki afetzedelere ait yıkık-ahır ve orta hasar görmüş konut, işyeri ve ahırlara ilişkin hasarların karşılanmasına yönelik hizmetlerin Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca 7269 sayılı Kanun çerçevesinde yürütüldüğü,

Aynı yöredeki belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan yıkık-ağır ve orta hasar görmüş konut ve işyeri sahibi afetzedelere mevcut mevzuat çerçevesinde Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca herhangi bir yardımın yapılmadığı,

Bölge halkının ekonomik güçlerinin depremin meydana getirdiği kayıpları karşılamaya yeterli olmaması nedeniyle, Anayasada ifadesini bulan sosyal devlet ilkesi de gözetilerek, bölge halkının ekonomik ve sosyal bakımdan daha fazla mağdur olmalarının önüne geçilmesi, konutları yıkılanların açıkta kalmamaları, bu arada işyeri yıkılanların mağduriyetlerinin giderilmesi, bölgede ekonomik ve sosyal hayatın normal şekilde devamının sağlanması amacıyla kanuni düzenleme yapılmasının zorunlu olduğu,

Anlaşılmaktadır.

Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Bayındırlık ve İskân Bakanı Sayın Zeki Ergezen özetle;

- Zorunlu Deprem Sigortası ile ilgili yasaya göre Bakanlık olarak sadece köylerde düzenlemeye gidebildiklerini, belediye hudutları içinde doğal afetler sonrasında çözüm getirme noktasında olmadıklarını,

- Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra Toplu Konut İdaresi Başkanlığının elindeki veya yapacağı konutlardan faydalanılacağını,

- Afet bölgesinde inşaat sezonunun kısıtlı bir zamanı kapsaması nedeniyle, bu Tasarının bir an önce yasalaşmasının önemli olduğunu,

İfade etmiştir.

Daha sonra bazı Komisyon üyelerince her deprem sonrası o bölgeye mahsus düzenleme yapmak yerine, doğal afetler sonrası yapılacak iş ve işlemlere ilişkin genel bir düzenlemenin yapılmasının gerektiği yönünde görüşlere yer verilmiştir.

Müteakiben Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Tasarının 1 inci maddesi;

Birinci fıkrasında; Hakkâri İli ve çevresine ek olarak Bingöl İli Karlıova İlçesi ve çevresinde 12-14.3.2005 tarihinde meydana gelen depremin etkilediği Bingöl'ün Karlıova ve Erzurum'un Çat ilçelerinin afetzedelerinin mağduriyetlerini de gidermek amacıyla değişiklik yapılmak suretiyle,

Bu maddenin sonuna, bu Tasarımın kanunlaşması halinde yürürlüğe girdiği tarihten sonraki depremleri de kapsamı amacıyla yeni bir fıkra eklenmek suretiyle,

Kabul edilmiştir.

Tasarımın 2 ve 3 üncü maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya yeni bir çerçeve 4 üncü madde ihdası yapılmıştır.

Bu madde ile, 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 40 nci maddesinin altıncı fıkrası günümüz koşullarına uygunluk sağlanması amacıyla değiştirilmiştir.

Tasarıya yeni bir çerçeve 5 inci madde ihdası yapılarak;

Erzurum İli Ilıca İlçesi Pulur çayı kenarında sel tehdidi altında bulunan konut ve işyerlerinin nakledilmesine imkân sağlamak amacıyla 17.3.2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasından sonra gelmek üzere yeni bir fıkra eklenmiştir.

Tasarımın 4 üncü maddesi 6, 5 inci maddesi 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Tasarımın adı, yukarıda belirtilen değişiklikler sonrasında "Hakkâri, Bingöl-Karlıova ve Çevresi ile Erzurum-Çat'ta Meydana Gelen Deprem Afetleri Hakkında ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı" şeklinde değiştirilmiştir.

Komisyon Başkanlığına verilen redaksiyon yetkisi dahilinde Tasarımın yeni metni oluşturulmuştur.

Raporumuz, havalesi gereği Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mustafa Demir</i>	<i>Mustafa Ilıcalı</i>	<i>Asım Aykan</i>
Samsun	Erzurum	Trabzon
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sarı</i>	<i>Mustafa Tuna</i>	<i>Naci Aslan</i>
Gaziantep	Ankara	Ağrı
Üye	Üye	Üye
<i>Kemal Demirel</i>	<i>Osman Aslan</i>	<i>Zülfü Demirbağ</i>
Bursa	Diyarbakır	Elazığ
Üye	Üye	Üye
<i>Mevlüt Coşkun</i>	<i>Ali İbiş</i>	<i>Nusret Bayraktar</i>
Isparta	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Erdal Karademir</i>	<i>Abdürrezzak Erten</i>	<i>Mehmet Yıldırım</i>
İzmir	İzmir	Kastamonu
Üye	Üye	Üye
<i>Niyazi Özcan</i>	<i>Abdülkadir Kart</i>	<i>Recep Yıldırım</i>
Kayseri	Rize	Sakarya
Üye	Üye	Üye
<i>Orhan Taş</i>	<i>Hasan Güyüldar</i>	<i>Halil Kaya</i>
Sivas	Tunceli	Van

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**HAKKÂRİ, BİNGÖL-KARLIOVA VE ÇEVRESİ İLE ERZURUM-ÇAT'DA MEYDANA GELEN
DEPREM AFETLERİ HAKKINDA VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TASARISI**

MADDE 1.- Hakkâri İli ve çevresinde 25.1.2005 tarihinde, Bingöl İli Karlıova İlçesi ve çevresi ile Erzurum İli Çat İlçesinde 12-14.3.2005 tarihlerinde meydana gelen deprem afetleri nedeniyle Bayındırlık ve İskân Bakanlığı fân heyetleri tarafından belediye sınırları ile mücavir alanlarında belirlenen yıkık veya ağır hasarlı konut ve işyeri sahibi afetzedeler için konut, işyeri ve her türlü alt yapı ve sosyal donatılar Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılacak veya yaptırılacaktır. Yapılan veya yaptırılan konut, işyeri ve her türlü alt yapı ve sosyal donatılar Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı arasında düzenlenen bir protokol ile afetzedelere verilmek üzere Bayındırlık ve İskân Bakanlığına devredilir. Orta hasarlı olduğu tespit edilen konut veya işyeri sahibi afetzedelere ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından onarım işleri için kredi verilebilir.

Söz konusu işler için gerekli giderler Bayındırlık ve İskân Bakanlığı bütçesinde yer alan afet tertiplerine ödenek aktarmak suretiyle karşılanır. Bu şekilde sağlanan kaynaktan bilahare Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarma yapılır.

Bu Kanundan yararlanacakların belirlenmesi, kredilerin kullandırılması, geri dönüşü, yapılacak olan konut ve işyerlerinin afetzedelere tahsisine ilişkin usul ve esaslar Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından çıkarılacak Yönetmelikle belirlenir. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra yeni bir düzenleme yapılmaya kadar, meydana gelen deprem afetlerinde de bu Kanun ile diğer Kanunların ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 2.- Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3.- Tasarının 3 ncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4.- 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Delayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 40 ıncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İlk taksit, ihaleli ve emanet işlerinde inşaatların bitirilip hak sahiplerine teslimi tarihinden itibaren iki yıl sonra, Evini Yapana Yardım Yönteminde ve orta hasarlı konut ve işyerlerinin onarımında ise, son kredi diliminin hak sahibine ödendiği tarihten itibaren iki yıl sonra başlar."

MADDE 5.- 17.3.2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun Geçici 6 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Erzurum İli Ilıca İlçesi Pulur çayı kenarında sel afetinden etkilenen ve ileride meydana gelebilecek sel afetlerinden zarar görebilecek 493 konut ve işyeri, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca tespit edilecek yere nakledilir. Nakledilen konutlar hakkında 7269 sayılı Kanun kapsamında afetzedelik ve hak sahipliği hükümleri uygulanır. Bu konut ve işyerlerinin yapımı için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı gerektiğinde Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığının görevlendirilmesi için talepte bulunabilir. Tamamlanan konutlar hak sahiplerine Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca teslim edilir."

MADDE 6.- Tasarının 4 üncü maddesi 6 ncı madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7.- Tasarının 5 inci maddesi 7 nci madde olarak Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

23.3.2005

Esas No.: 1/990

Karar No.: 26

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca hazırlanarak Bakanlar Kurulunca 7.3.2005 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve Başkanlıkça 10.3.2005 tarihinde tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna, esas komisyon olarak da Komisyonumuza havale edilen 1/990 esas numaralı "Hakkâri İli ve Çevresinde 25.1.2005 Tarihinde Meydana Gelen Deprem Afeti Hakkında Kanun Tasarısı", Komisyonumuzun 22.3.2005 tarihinde yaptığı 40 ıncı birleşiminde, Hükümeti temsilen Bayındırlık ve İskân Bakanı Zeki Ergezen ile Maliye Bakanlığı, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı, Hazine Müsteşarlığı ve Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin katılımlarıyla incelenip, görüşülmüştür.

Bilindiği gibi; ülkemizde zorunlu deprem sigortası, 4452 sayılı Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak 25.11.1999 tarihli ve 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile düzenlenmiştir. Bu Kanun Hükmünde Kararname ile öngörülen zorunlu deprem sigortasına, kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar ile köy yerleşik alanlarında yapılan binalar hariç, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki bağımsız bölümler, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar, bu binaların içinde yer alan ve ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler ile doğal afetler nedeniyle Devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi ile yapılan meskenler tabidir. Bu Kanun Hükmünde Kararname dışında kalan köylerde ve kırsal alanlarda ise 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun hükümleri tatbik edilmektedir.

Uygulamada, gerek 587 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kaynaklanan sorunlardan, gerekse vatandaşların zorunlu deprem sigortası yaptırma konusunda gerekli hassasiyete sahip olmamasından dolayı, belediye ve mücavir alan sınırları içerisinde kalan yerlerde meydana gelen depremlerin zararlarının bu Kanun Hükmünde Kararname çerçevesinde giderilmesi mümkün olmamakta ve oluşan zararların karşılanması için münferit kanuni düzenlemeler yapılmaktadır.

25.1.2005 tarihinde Hakkâri İli ve çevresinde meydana gelen deprem afetinin etkilediği yerleşim yerlerinden belediye ve mücavir alan sınırları dışında kalan kırsal alanlardaki afetzedelere ait yıkılmış veya ağır ve orta hasar görmüş konut, işyeri ve ahırlara ilişkin hasarların giderilmesi 7269 sayılı Kanun çerçevesinde yürütülmektedir. Ancak aynı yöredeki belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan yıkılmış veya ağır ve orta hasar görmüş konut ve işyeri sahibi afetzedelere mevcut mevzuat çerçevesinde Devlet tarafından herhangi bir yardım yapılamamaktadır.

Bölge halkının ekonomik güçlerinin depremin meydana getirdiği kayıpları karşılamaya yetmemesi sebebiyle, Anayasada ifadesini bulan sosyal devlet ilkesi de gözetilerek, bölge halkının ekonomik ve sosyal bakımdan daha fazla mağdur olmalarının önüne geçilmesi, konutları yıkılanların açıkta kalmamaları, bu arada işyerleri yıkılanların mağduriyetlerinin giderilmesi, bölgede ekonomik ve sosyal hayatın normal şekilde devamının sağlanması için, kanuni düzenleme yapılması zarureti hâsıl olmuştur.

Tasarının geneli üzerinde yapılan görüşmelerde;

- Sosyal devlet ilkesinin gereği olarak doğal afetlerden mağdur olmuş vatandaşların ihtiyaçlarının karşılanması gerektiği, bu doğrultuda hazırlanan Tasarının olumlu karşılandığı,

- Türkiye'nin bir deprem kuşağı içinde bulunduğu gerçeğinden hareketle başta İstanbul olmak üzere deprem riskinin fazla olduğu yörelerde kredi verilmesi dahil, binaların sağlamlaştırılmasına yönelik çeşitli önlemlerin hayata geçirilmesi gerektiği,

- Denizli İli Buldan İlçesinde 26.7.2003 tarihinde meydana gelen depremin zararlarının da bu Tasarı kapsamında giderilmesi amacıyla düzenleme yapılmasının sosyal devlet ilkesinin gereği olduğu,

- Zorunlu deprem sigortası sisteminin vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamaktan uzak bir şekilde oluşturulduğu, bu sistemin uygulanabilir hale getirilmesinin olası depremlerin zararlarının daha etkili giderilmesine katkı sağlayacağı,

- Depremlerin zararlarının giderilmesine yönelik olarak her depremden sonra münferit kanuni düzenleme yapmak yerine, kalıcı ve sağlıklı önlemler içeren düzenlemeler yapılması gerektiği,

Şeklindeki görüş ve önerileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda ise;

Zorunlu Deprem Sigortası ile ilgili Kanun Hükmünde Kararnameye göre Bayındırlık ve İskân Bakanlığının sadece köylerde 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun hükümleri çerçevesinde hizmet sunabildiği, belediye hudutları içinde doğal afetler sonrasında çözüm getirme noktasında kanuni düzenlemeye ihtiyaç bulunulduğu,

- İstanbul ve çevresinde olası depreme karşı depremin zararlarını en aza indirmeye yönelik çalışmaların Devletin imkânları doğrultusunda devam ettiği,

- Bu çerçevede hastaneler ve okullar başta olmak üzere kamu binalarının depreme karşı güçlendirilmesine yönelik çalışmaların ivedilikle yürütüldüğü, ancak yılların ihmali sorunların kısa sürede tamamlanmasının mümkün olmadığı,

- Sadece İstanbul ile sınırlı olmayan, bütün deprem riski taşıyan illeri kapsayan kapsamlı bir kentsel dönüşüm kanun tasarısı hazırlıklarının devam ettiği, bu tasarının kanunlaşması ile doğal afetlerin risklerinin en aza indirilmesine ve olası zararlarının giderilmesine yönelik kalıcı bir düzenleme yapılmış olacağı,

İfade edilmiştir.

Geneli üzerinde yapılan görüşmeleri müteakip Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek maddeler üzerindeki görüşmelerin tali komisyon olan Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonunun kabul ettiği metin üzerinden yapılması kabul edilmiştir.

Tali Komisyon Metninin;

- 1 inci maddesi; birinci fıkrasına, Denizli İli Buldan İlçesinde 26.7.2003 tarihinde meydana gelen depremin zararlarının giderilmesi amacıyla fıkranın başına "Denizli İli Buldan ilçesi ve çevresinde 26.7.2003 tarihinde," ibaresinin eklenmesi, bu doğrultuda Tasarının başlığının yeniden düzenlenmesi, aynı fıkraya, afetzedelerin ihtiyacı olan konutların daha kısa sürede inşaa edilerek afetzedelere teslimi için konut, işyeri ve her türlü alt yapı ve sosyal donatıların Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı yanında Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca da yapılması veya yaptırılması amacıyla "Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılacak veya yaptırılacaktır." ibaresinden önce gelmek üzere "Bayındırlık ve İskân Bakanlığı veya" ibaresinin, bu değişiklik doğrultusunda uygulamaya açıklık kazandırılması amacıyla ikinci cümlesinin başına "Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından" ibaresinin eklenmesi, ikinci fıkrasında, ödenek sağlama ve kaynak aktarma ile ilgili ifadelerin bütçe tekniğine uygun hale getirilmesi, madde metninin kanun tekniği yönünden ve imla hatalarının düzeltilmesi amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 2 nci maddesi; metinde atıfta bulunulan "15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Kanunun" ibaresinin "7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun" şeklinde değiştirilmesi suretiyle redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- 3 üncü maddesi; aynen,

- çerçeve 4 üncü maddesi; aynen,

- çerçeve 5 inci maddesi; madde çerçevesinin ve bu çerçeve madde ile 5234 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesine ikinci fıkra olarak eklenmesi öngörülen fıkranın, ifadeye açıklık kazandırmak amacıyla redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

- Yürürlük ve yürütmeye ilişkin 6 ve 7 nci maddeleri ise aynen,

Kabul edilmiştir.

Ayrıca, Tasarının başlığı kanunların hazırlanmasında uygulanan esaslar doğrultusunda yeniden düzenlenmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Sait Açıba</i>	<i>M. Altan Karapaşaoğlu</i>	<i>Sabahattin Yıldız</i>
Afyonkarahisar	Bursa	Muş
Kâtip	Üye	Üye
<i>Mehmet Sekmen</i>	<i>Halil Aydoğan</i>	<i>Mehmet Melik Özmen</i>
İstanbul	Afyonkarahisar	Ağrı
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Zekai Özcan</i>	<i>Osman Kaptan</i>	<i>M. Mesut Özkan</i>
Ankara	Antalya	Aydın
Üye	(Ayrışık oy ektedir)	(Ayrışık oy yazısı ektedir)
<i>A. Kemal Deveciler</i>	Üye	Üye
Balıkesir	<i>Ali Osman Sali</i>	<i>Ahmet İnal</i>
(Ayrışık oy yazımız ektedir)	Balıkesir	Batman
Üye	Üye	Üye
<i>Osman Nuri Filiz</i>	<i>A. Kemal Kumkumoğlu</i>	<i>Birgen Keleş</i>
Denizli	İstanbul	İstanbul
Üye	(Ayrışık oy yazım ektedir)	(Ayrışık oy yazım ektedir)
<i>Kemal Kılıçdaroğlu</i>	Üye	Üye
İstanbul	<i>M. Mustafa Açıkalın</i>	<i>Bülent Baratalı</i>
(Ayrışık oy ektedir)	İstanbul	İzmir
Üye	Üye	(Ayrışık oy ektedir)
<i>Fazıl Karaman</i>	<i>Y. Selahattin Beyribey</i>	<i>Mustafa Elitaş</i>
İzmir	Kars	Kayseri
Üye	Üye	Üye
<i>Taner Yıldız</i>	<i>Mikail Arslan</i>	<i>Muzaffer Baştopçu</i>
Kayseri	Kırşehir	Kocaeli

Üye
Hasan Fehmi Kinay
Kütahya

Üye
Gürol Ergin
Muğla
(Ayrışık oy ektedir)

Üye
Cemal Uysal
Ordu
Üye
Enis Tütüncü
Tekirdağ
(Ayrışık oy yazısı ekte)

Üye
Muharrem Doğan
Mardin

Üye
O. Seyfi Terzibaşoğlu
Muğla

Üye
İmdat Sütüoğlu
Rize
Üye
Faruk Nafiz Özak
Trabzon

Üye
Mustafa Özyürek
Mersin
(Ayrışık oy ektedir)

Üye
Osman Seyfi
Nevşehir

Üye
M. Ergun Dağcıoğlu
Tokat
Üye
M. Akif Hamzaçebi
Trabzon
(Ayrışık oy yazısı ektedir)

AYRIŞIK OY

Türkiye deprem kuşağında yer alan bir ülkedir. Dolayısıyla deprem konusunda daha kalıcı ve sağlıklı önlemler almak gerekmektedir. Ama maalesef bugüne değin hükümetler, deprem öncesi önlem almak yerine, deprem gerçekleşikten, can ve mal kaybı olduktan sonra önlem almayı alışkanlık haline getirmişlerdir.

Bu çerçevede tasarıya baktığımızda, bu amacın mevcut Hükümet açısından da değişmediği, tasarıda, sadece deprem sonrası önlemlere dönük düzenlemelere yer verildiği görülmektedir. Daha açık bir ifadeyle, tasarıya köklü ve kalıcı önlemler almak gibi bir amacının bulunmadığı, sadece "günü kurtarma tasarısı" olarak Parlamente'ye sunulduğu görülmektedir.

Oysa, olması gereken, deprem öncesi hazırlıkların yapılması ve önlemlerin alınmasıdır. Dolayısıyla, izlenen deprem politikalarının değişmesi, can ve mal kaybını asgariye indirecek deprem öncesi hazırlıklara ağırlık veren bir politikanın izlenmesi gerekmektedir. Örneğin, depreme dayanıklı konutların üretilmesi, deprem öncesi harcamalar için sağlıklı finans kaynaklarının yaratılması gibi... Bu hedef doğrultusunda oluşturulacak politikalara kalıcılık kazandırmak, Türkiye'nin deprem olgusunu daha güvenli göğüslemesini sağlayacaktır.

Öte yandan, Türkiye'nin bir diğer temel sorunu da, deprem sonrası kamu binalarının gördüğü ağır hasarlardır. Kamu ihale Yasasının değişmesine karşın, gerek deprem konutlarının ve gerekse kamu binalarının yeniden yapımında ciddi sorunlarla karşılaşılmaktadır. Bingöl ihalelerinin ortaya çıkardığı bu gerçek, yolsuzluk sarmalından Türkiye'nin henüz kurtulamadığını göstermiştir. Kaldı ki, ihalelerde ortaya çıkan yüksek fiyatlar, ne yazık ki, sonuçta depremde Bingöllü tarafından ödenecektir.

Tasarı yukarıda saydığımız gerekçelerle ciddi eksiklikler içermektedir.

M. Akif Hamzaçebi
Trabzon

Kemal Kılıçdaroğlu
İstanbul

Birgen Keleş
İstanbul

M. Mesut Özakcan
Aydın

A. Kemal Kumkunoğlu
İstanbul

Enis Tütüncü
Tekirdağ

A. Kemal Deveciler
Balıkesir

Gürol Ergin
Muğla

Bülent Baratalı
İzmir

Mustafa Özyürek
Mersin

Osman Kaptan
Antalya

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

HAKKÂRİ İLİ VE ÇEVRESİNDE 25.1.2005 TARİHİNDE MEYDANA GELEN DEPREM AFETİ HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1.- 25.1.2005 tarihinde Hakkâri İli ve çevresinde meydana gelen deprem afeti nedeniyle Bayındırlık ve İskân Bakanlığı fen heyetleri tarafından belediye sınırları ile mücavir alanlarında belirlenen yıkık veya ağır hasarlı konut ve işyeri sahibi afetzedeler için konut, işyeri ve her türlü alt yapı ve sosyal donatılar Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılacak veya yaptırılacaktır. Yapılan veya yaptırılan konut, işyeri ve her türlü alt yapı ve sosyal donatılar Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı arasında düzenlenen bir protokol ile afetzedelere verilmek üzere Bayındırlık ve İskân Bakanlığına devredilir. Orta hasarlı olduğu tespit edilen konut veya işyeri sahibi afetzedelere ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından onarım işleri için kredi verilebilir.

Söz konusu işler için gerekli giderler Bayındırlık ve İskân Bakanlığı bütçesinde yer alan afet tertiplerine ödenek aktarmak suretiyle karşılanır. Bu şekilde sağlanan kaynaktan bilahare Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığına aktarma yapılır.

Bu Kanundan yararlanacakların belirlenmesi, kredilerin kullanılmasını, geri dönüşü, yapılacak olan konut ve işyerlerinin afetzedelere tahsisine ilişkin usul ve esaslar Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından çıkarılacak Yönetmelikle belirlenir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

DENİZLİ-BULDAN VE ÇEVRESİNDE, HAKKÂRİ'DE, BİNGÖL-KARLIOVA VE ÇEVRESİ İLE ERZURUM-ÇAT'DA MEYDANA GELEN DEPREM AFETLERİNE VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Denizli İli Buldan İlçesi ve çevresinde 26.7.2003 tarihinde, Hakkâri İli ve çevresinde 25.1.2005 tarihinde, Bingöl İli Karlıova İlçesi ve çevresi ile Erzurum İli Çat İlçesinde 12-14.3.2005 tarihlerinde meydana gelen deprem afetleri nedeniyle Bayındırlık ve İskân Bakanlığı fen heyetleri tarafından belediye sınırları ile mücavir alanlarında belirlenen yıkılmış veya ağır hasarlı konut ve işyeri sahibi afetzedeler için konut, işyeri ve her türlü alt yapı ve sosyal donatılar, Bayındırlık ve İskân Bakanlığı veya Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılacak veya yaptırılacaktır. Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan veya yaptırılan konut, işyeri ve her türlü alt yapı ve sosyal donatılar Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığı ile Bayındırlık ve İskân Bakanlığı arasında düzenlenen bir protokol ile afetzedelere verilmek üzere Bayındırlık ve İskân Bakanlığına devredilir. Orta hasarlı olduğu tespit edilen konut veya işyeri sahibi afetzedelere ise Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından onarım işleri için kredi verilebilir.

Söz konusu işler için gerekli giderler Bayındırlık ve İskân Bakanlığı bütçesinde yer alan afet tertiplerine ödenek aktarmak suretiyle karşılanır. Bu şekilde sağlanan ödenekten bilahare Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığına kaynak aktarılır.

Bu Kanundan yararlanacakların belirlenmesi, kredilerin kullanılmasını, geri dönüşü, yapılacak olan konut ve işyerlerinin afetzedelere tahsisine ilişkin usul ve esaslar Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Bu Kanunun yürürlüğe

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2.- Afetzedelere konut ve işyeri yapımı amacıyla tespit edilen alanlarda arsa ve arazi temininde 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Kanunun 21, ek 9 ve ek 10 uncu maddelerindeki hükümler uygulanır. Bu araziler üzerinde imar mevzuatındaki kısıtlamalara bağlı kalmaksızın harita, her türlü imar ve parselasyon planları Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yapılır veya yaptırılır ve onanır.

MADDE 3.- 2 nci madde uyarınca temin edilecek arsa ve araziler ile yeniden inşa edilecek veya onarılacak alt ve üst yapılarla ilgili; harita, imar ve parselasyon planları, ifraz, tevhit, tescil, ihale, sözleşme, ruhsatname ve sair işlemler, verilecek beyanname, taahhütname ve sözleşmeler ile tapu ve kadaströ müdürlükleri dahil tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak işlemler her türlü vergi, resim, harç, fon, pay ve ücretten muaftır. Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek işler 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılır.

(Plan ve Bütçe Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

girmesinden sonra yeni bir düzenleme yapılmaya kadar, meydana gelecek deprem afetlerinde de bu Kanun ile diğer kanunların ilgili hükümleri uygulanır.

MADDE 2. - Afetzedelere konut ve işyeri yapımı amacıyla tespit edilen alanlarda arsa ve arazi temininde 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 21, ek 9 ve ek 10 uncu maddelerindeki hükümler uygulanır. Bu araziler üzerinde imar mevzuatındaki kısıtlamalara bağlı kalmaksızın harita, her türlü imar ve parselasyon planları Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca yapılır veya yaptırılır ve onanır.

MADDE 3. - 2 nci madde uyarınca temin edilecek arsa ve araziler ile yeniden inşa edilecek veya onarılacak alt ve üst yapılarla ilgili; harita, imar ve parselasyon planları, ifraz, tevhit, tescil, ihale, sözleşme, ruhsatname ve sair işlemler, verilecek beyanname, taahhütname ve sözleşmeler ile tapu ve kadaströ müdürlükleri dahil tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak işlemler her türlü vergi, resim, harç, fon, pay ve ücretten muaftır. Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek işler 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 21 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında sayılır.

MADDE 4.- 15.5.1959 tarihli ve 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanunun 40 ncı maddesinin altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İlk taksit, ihaleli ve emanet işlerinde inşaatların bitirilip hak sahiplerine teslimi tarihinden itibaren iki yıl sonra, Evini Yapana Yardım Yönteminde ve orta hasarlı konut ve işyerlerinin onarımında ise son kredi diliminin hak sahibine ödendiği tarihten itibaren iki yıl sonra başlar."

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonunun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 5.- 17.9.2004 tarihli ve 5234 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun geçici 6 ncı maddesine birinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Erzurum İli Ilıca İlçesi Pulur Çayı kenarında sel afetinden etkilenen 493 konut ve işyeri, Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca tespit edilecek yere nakledilir. Nakledilen konutlar hakkında 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamında afetzedelik ve hak sahipliği hükümleri uygulanır. Bu konut ve işyerlerinin yapımı için Bayındırlık ve İskân Bakanlığı gerektiğinde Başbakanlık Toplu Konut İdaresi Başkanlığının görevlendirilmesi için talepte bulunabilir. Tamamlanan konutlar hak sahiplerine Bayındırlık ve İskân Bakanlığınca teslim edilir."

MADDE 4.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 6.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 7.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı V.

M. V. Gönül

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakutan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı V.

S. Güçlü

Kültür ve Turizm Bakanı

A. Koç